

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej: **P.**, **s. r. o.**, so sídlom P., Bratislava, IČO: X., zastúpená advokátskou kanceláriou F., s.r.o., so sídlom G., Bratislava, IČO: X., proti povinnej: **J.**, nar. X., bytom N., **o vymoženie 436,50 eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp. zn. 5Er/85/2003, dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 19CoE/37/2012-49 z 12. 06. 2012, takto

r o z h o d o l :

- I.** Návrh oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania **z a m i e t a.**
- II.** Dovolanie oprávnenej **o d m i e t a.**
- III.** Povinnej náhradu trov dovolacieho konania **n e p r i z n á v a.**

O d ô v o d n e n i e :

Súdny exekútor požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podľa § 44 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len Exekučný poriadok) na základe notárskej zápisnice sp. zn. N 707/2003, NZ 16607/2003 zo 06. 03. 2003 spísanej notárom JUDr. Ľ. (ďalej len notárska zápisnica). Okresný súd Stará Ľubovňa uvedenej žiadosti vyhovel a súdneho exekútora poveril vykonaním exekúcie.

Okresný súd Stará Ľubovňa uznesením č. k. 5Er/85/2003-33 z 23. 01. 2012 exekúciu vyhlásil za neprípustnú a exekúciu zastavil. Zároveň uviedol, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania a že o trovách exekúcie rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia. Svoje rozhodnutie odôvodnil poukazom na ust. § 58 ods. 1 a § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku a ust. § 22, § 23, § 31 a § 39 Občianskeho zákonníka. Súd prvého stupňa konštatoval, že exekučným titulom je notárska zápisnica, ktorá bola spísaná na žiadosť Mgr. M. zastupujúceho na základe plnej moci Mgr. T., splnomocneného zástupcu spoločnosti

P., s.r.o., ktorá bola splnomocnená dlžníkom splnomocnením obsiahnutým v zmluve o úvere. Celý text splnomocnenia, vrátane osoby splnomocnenca, je v štandardnej formulárovej zmluve predtlačený. Súd prvého stupňa bol toho názoru, že splnomocnenie, ktoré udelila povinná v zmluve o úvere je koncipované široko a všeobecne. Zo splnomocnenia nie je možné zistiť konkrétny rozsah oprávnení, ktoré z neho zástupcovi vyplývajú a následne posúdiť, či konal splnomocnenec v mene splnomocniteľa v medziach oprávnenia. Povinná splnomocnila tretiu osobu, aby v jej mene uznala svoj záväzok, ktorého konkrétnu výšku nebolo možné predpokladať. Tým sa povinná vzdala svojho práva uznať alebo neuznať prípadný záväzok, ktorý vznikne či nevznikne v budúcnosti. Súd prvého stupňa tiež poukázal na rozpor záujmov povinnej a ňou „zvoleného“ zástupcu, keď zmluvná voľnosť pri zvolení splnomocneného zástupcu bola zjavne obmedzená. Zároveň je tak spochybnený predpoklad, že splnomocnenec bude hájiť záujem povinnej. Všetky tieto skutočnosti, podľa súdu prvého stupňa, ako aj každá sama o sebe mala za následok vyslovenie absolútnej neplatnosti udeleného plnomocenstva. Zákomom zmýšľané právne účinky môže vyvolať len platne udelená plná moc. Ak plná moc udelená v zmluve nie je platná, nespĺňa notárska zápisnica materiálne podmienky vykonateľného exekučného titulu, pretože bola spísaná neoprávnenou osobou, nevyplynuli právne účinky vykonaného právneho úkonu pre osobu, v mene ktorej splnomocnenec konal, a teda neobsahuje záväzok povinnej osoby a jej vyhlásenie o súhlase s vykonateľnosťou tejto notárskej zápisnice.

Proti rozhodnutiu prvostupňového súdu podala odvolanie oprávnená a z dôvodu, že napadnuté rozhodnutie vydal vyšší súdny úradník, pričom sudca nemienil odvolaniu vyhovieť (č. l. 46), bolo odvolanie podľa § 374 ods. 4 vety prvá a druhá Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O. s. p.) predložené Krajskému súdu v Prešove ako súdu odvolaciemu.

Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 19CoE/37/2012-49 z 12. 06. 2012 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. V odôvodnení rozhodnutia konštatoval, že súd prvého stupňa správne ustálil, že dvojstranný právny úkon – zmluvné zastúpenie – vzniklo súčasne uzavretím zmluvy o úvere, v čase, keď žiadny dlh ešte neexistoval. Súd prvého stupňa tiež dospel k správne záveru, že uznanie dlhu, ako aj súhlas s vykonateľnosťou notárskej zápisnice sú právne úkony, ktoré osoba konajúca na základe plnej moci v mene povinnej urobila v rozpore s jej záujmami. Tým svojim účelom odporovali zákonu, a preto sú v zmysle ust. § 39 Občianskeho zákonníka neplatné. Ďalej odvolací súd uviedol, že súd prvého stupňa správne skúmal, či exekučný titul, predložená notárska zápisnica, spĺňa materiálne a formálne

predpoklady, aby sa mohla stať takýmto exekučným titulom. Notárska zápisnica predložená oprávnenou, nie je listinou o právnom úkone o uznaní dlhu povinnej pre neplatné splnomocnenie účastníka na strane povinnej osoby. Pri zastupovaní povinnej došlo k zjavnému porušeniu zákona, pretože za povinnú uznala záväzok osoba, ktorej záujmy sú v rozpore so záujmami zastupovanej – povinnej. Ďalej odvolací súd uviedol, že exekučný súd je oprávnený preskúmať súlad exekučného titulu so zákonom nielen v štádiu konania pred udelením poverenia súdnemu exekútorovi, ale kedykoľvek v priebehu exekučného konania, a to na návrh účastníka konania, ako aj bez tohto návrhu. Odvolací súd aj námietku oprávnenej, že nemala možnosť vyjadriť sa k vykonávaným dôkazom posúdil ako neopodstatnenú, keďže postupom súdu jej nebola znemožnená realizácia jej procesných práv. Z vyššie uvedených dôvodov súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil podľa § 219 ods. 1 O. s. p.

Uznesenie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 23. 07. 2012.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove podala oprávnená (ďalej aj dovolateľka) dovolanie. Dôvodnosť dovolania odvodila z ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 237 písm. a/ O. s. p., že sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, v spojení s § 237 písm. d/ O. s. p., že v tej veci sa už právoplatne rozhodlo alebo v tej veci sa už prv začalo konanie, v spojení s § 237 písm. e/ O. s. p., že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, § 237 písm. f/ O. s. p., že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Ďalej svoje dovolanie odôvodnila ustanovením § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p., že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a ustanovením § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p., že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Skutočnosť, že dovolanie podala bez bližšej špecifikácie dovolacích dôvodov, oprávnená zdôvodnila krátkosťou času a poukázala na to, že jednotlivé dôvody podrobne rozvinula už v odvolaní, a preto nepovažovala za potrebné ich duplikovať. Napriek uvedenému oprávnená následne doplnila dovolanie podaním, v ktorom poukázala na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 14. 03. 2012, sp. zn. I. ÚS 120/2012, týkajúce sa porušenia povinnosti súdu prvého stupňa skúmať notársku zápisnicu z pohľadu hmotného práva. Podľa dovolateľky, exekučný súd by mal vo svojom rozhodnutí uviesť, na základe čoho zistil značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán

a pod akú neprijateľnú podmienku ju subsumuje podľa § 53 ods. 4 písm. a/ až r/ Občianskeho zákonníka. Dovolateľka vytýkala odvolaciemu súdu, že vec nesprávne právne posúdil z hľadiska právnej kvalifikácie neprijateľnej zmluvnej podmienky, z hľadiska ustanovení právnych predpisov EÚ a z hľadiska rozhodnutí Súdneho dvora EÚ. Nevysporiadal sa s výkladovými pravidlami uvedenými v smernici Rady 93/13/EHS a nezdôvodnil, prečo považuje za neprijateľnú podmienku splnomocnenie (jednostranný právny úkon). Predmetné splnomocnenie sa v zozname nekalých podmienok uvedených v prílohe čl. 3 ods. 3 Smernice Rady 93/13/EHS výslovne nenachádza. Podľa názoru dovolateľky je v danom prípade nutné požiadať Súdny dvor Európskej únie o výklad pojmu „nekalá zmluvná podmienka“. Z toho dôvodu navrhla odložiť vykonateľnosť napadnutého uznesenia a konanie prerušiť podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a Súdnemu dvoru Európskej únie na základe čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie predložiť prejudiciálne otázky, ktoré bližšie špecifikoval v podanom dovolaní. Zároveň dovolateľka žiadala, aby dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a tiež ním potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Povinná a ani súdny exekútor sa k dovolaniu oprávnenej písomne nevyjadrili.

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako Najvyšší súd SR) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove podala včas oprávnená, zastúpená v dovolacom konaní v súlade s § 241 ods. 1 vetou druhou O. s. p., skúmal ďalej, či je dôvodný jej návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

K podobnému návrhu oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania sa už Najvyšší súd SR vyjadril vo viacerých iných, skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá oprávnená vystupovala v procesnom postavení dovolateľky. V prejednáwanej veci Najvyšší súd SR konštatuje, že Súdny dvor Európskej únie má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a/ výkladu zmlúv; b/ platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Európskej únie. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, nie je žiadny dôvod pre prerušenie konania. V danom prípade išlo zo strany súdov nižších stupňov o aplikáciu a interpretáciu vnútroštátnych právnych predpisov (Občianskeho zákonníka

alebo Exekučného poriadku). Ako príklad Najvyšší súd SR uvádza rozhodnutia sp. zn. 1Cdo/301/2012 z 21. 03. 2013, sp. zn. 4Cdo/304/2012 a sp. zn. 7Cdo/174/2012 obidve z 31. 05. 2013, sp. zn. 4Cdo/319/2012 z 24. 06. 2013, sp. zn. 4Cdo/399/2012 a sp. zn. 4Cdo/369/2012 obidve z 31. 07. 2013, na ktoré Najvyšší súd SR v podrobnostiach poukazuje s tým, že s právnymi závermi v nich vyjadrenými sa stotožňuje aj v preskúmvanej veci. S poukazom na uvedené dovolací súd návrh na prerušenie konania ako nedôvodný zamietol.

II. V ďalšom Najvyšší súd SR bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal, či oprávnenou podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. Dovolateľkou napadnuté uznesenie však nevykazuje znaky žiadneho z nich. Dovolanie oprávnenej preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. nie je prípustné.

Prípustnosť podaného dovolania by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy len vtedy, ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. Oprávnená procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/ a písm. g/ O. s. p. netvrdila a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

K obsahovo rovnakým dovolacím námietkam oprávnenej, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť jej dovolania podaného aj v preskúmvanej veci, sa už dovolací súd vyjadril vo viacerých iných, skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá oprávnená vystupovala v procesnom postavení dovolateľky. Ako príklad uvádza Najvyšší súd SR rozhodnutia sp. zn. 7Cdo/174/2012 z 31. 05. 2013, sp. zn. 4Cdo/369/2012 a sp. zn. 4Cdo/409/2012 obidve z 31. 07. 2013, sp. zn. 5Cdo/374/2012 a sp. zn. 4Cdo/24/2013 obidve z 22. 08. 2013, sp. zn. 4Oboer/85/2013 z 30. 09. 2013, sp. zn. 4Oboer/101/2013 z 31. 10. 2013 a sp. zn. 7ECdo/146/2013 z 29. 01. 2014, na ktoré Najvyšší súd SR v podrobnostiach poukazuje s tým, že právne závery, ku ktorým dospel v týchto

rozhodnutiach (ako aj v ďalších rozhodnutiach iných senátov obchodnoprávneho, aj občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR zverejnených na webovom sídle Najvyššieho súdu SR v kategórii „Rozhodnutia“), sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci.

V rozhodnutiach uvedených v predchádzajúcom odseku Najvyšší súd SR konštatoval, že:

1. prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a/ O. s. p.) je daná iba ak súd rozhodol o veci, o ktorej mal rozhodnúť iný orgán; rozhodovanie súdov v exekučných veciach však vyplýva priamo zo zákona (viď napríklad § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku),
2. vydanie poverenia na vykonanie exekúcie nie je rozhodnutím o veci samej, preto nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci v zmysle v § 237 písm. d/ O. s. p. (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/205/2011 z 01. 02. 2012 a tiež Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 254/2012 z 13. 06. 2012),
3. ust. § 237 písm. e/ O. s. p. dopadá iba na prípady, kedy súd prejednal a meritórne rozhodol vec, hoci nebola splnená jedna z procesných podmienok konania – nebol podaný (žiadny) návrh na začatie konania vo veci, ktorá nemôže začať bez návrhu; v danom prípade však bol podaný návrh na vykonanie exekúcie,
4. nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., ak súd pri skúmaní, či je exekučný titul vykonateľný (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), vychádza z tvrdení oprávnenej v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu a nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O. s. p.), lebo je postačujúce, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu,
5. exekúciu možno vykonať aj na podklade notárskej zápisnice, ktorá má náležitosti uvedené v § 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku; ak tieto náležitosti nemá, nejde o vykonateľný exekučný titul. Ak je za exekučný titul označená notárska zápisnica, je exekučný súd povinný skúmať, či na jej podklade možno vykonať exekúciu (porovnaj R 58/1997). Pokiaľ notárska zápisnica nie je vykonateľný exekučný titul, je exekúcia neprípustná, čo je dôvod na zastavenie exekučného konania (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 151/2011 a sp. zn. I. ÚS 155/2011). Najdôležitejšou náležitosťou notárskej zápisnice ako exekučného titulu je súhlas povinnej osoby s vykonateľnosťou notárskej zápisnice.

Ak niekto ako zástupca vysloví za povinnú osobu takýto súhlas napriek tomu, že nie je oprávnený za ňu konať, nejde o súhlas povinnej osoby. Zastupovať iného nemôže ten, záujmy ktorého sú v rozpore so záujmami zastúpeného (§ 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka) – o taký prípad ide tiež vtedy, keď určitý nebankový subjekt má vopred vytypovaného „zástupcu“ druhej zmluvnej strany, následné úkony ktorého sledujú nie záujmy ním zastupovanej zmluvnej strany, ale záujmy nebankového subjektu. Dohoda o zastúpení je v tomto prípade neplatná (§ 39 Občianskeho zákonníka), preto je absolútne neplatný aj zástupcom udelený „súhlas“ s vykonateľnosťou notárskej zápisnice, v dôsledku čoho chýba podstatná náležitosť jej materiálnej vykonateľnosti (§ 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku),

6. rovnako nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., ak súd oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie, či k návrhu na vykonanie exekúcie pripojený exekučný titul je formálne aj materiálne vykonateľný, nevykonal na pojednávaní za prítomnosti účastníkov konania; obdobne, teda aj bez nariadenia pojednávania, vykonania dokazovania a osobnej účasti oprávnenej, môže exekučný súd dospieť k tomuto záveru aj pri riešení identickej otázky (vykonateľnosti exekučného titulu) v neskorších štádiách exekučného konania (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 160/2013 z 28. 02. 2013, v zmysle ktorého vnútroštátny súd je povinný „vyšetrovaním“ ex offio zisťovať skutkový stav na účely efektívnej ochrany spotrebiteľa podľa únievého práva),
7. skutkové a právne závery súdu prvého stupňa nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 6 ods. 1 Dohovorom o ochrane ľudských práv a slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, a aj odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 2 O. s. p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv oprávnenej. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

Právne závery uvedené pod bodmi 1. až 7. zastáva Najvyšší súd SR aj v preskúmvanej veci. Dovolací súd sa stotožňuje s názorom súdov nižšieho stupňa, že v danom prípade notárska zápisnica nie je vykonateľný exekučný titul.

V súvislosti s námietkou dovolateľky, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci treba uviesť, že táto vada je relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), avšak (na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p.) nezakladá (súčasne) aj prípustnosť dovolania. To isté platí aj o nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, keďže v danom prípade dovolanie oprávnenej proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je podľa § 239 O. s. p. prípustné a vady uvedené v § 237 písm. a/, d/, e/ a f/ O. s. p. (ani žiadne iné procesné vady v zmysle citovaného ustanovenia) zistené neboli, Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací, dovolanie oprávnenej podľa § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p., ako neprípustné odmietol, a to bez toho, aby sa zaoberal napadnutým rozhodnutím z hľadiska jeho vecnej správnosti.

III. V dovolacom konaní procesne úspešnej povinnej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenej, ktorá úspech v konaní nemala (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p.). Keďže jej však trovy v dovolacom konaní nevznikli, dovolací súd jej náhradu trov dovolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3: 0.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave, 30. januára 2015

JUDr. Viera Pepelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: M.